

Στόχος της Έλενας Λαζάρ είναι να κρατήσει αναμμένη τη «φλόγα» της αγάπης των Ρουμάνων για τη

Ο εκδοτικός οίκος που ίδρυσε με όραμα την προώθηση της ελληνικής λογοτεχνίας στη Ρουμανία «μ

Η Έλενα Λαζάρ (Elena Lazar), από χθες κάτοχος του Κρατικού Βραβείου Μετάφρασης Έργου Ελληνικής Γλώσσας σε Ξένη Γλώσσα μαζί με την Γκρέτε Τάρτλερ (Grete Tartler), για τη μετάφραση του έργου «Ποιήματα και Πεζά» του Κώστα Καρυωτάκη, κάθε άλλο παρά άγνωστη είναι στο ελληνικό κοινό, αφού δεν είναι η πρώτη φορά που βραβεύεται για την προσφορά της στην προώθηση του ελληνικού πολιτισμού. Το τελευταίο αυτό βραβείο έρχεται να προστεθεί σε μια σειρά άλλων που έχει λάβει στη διάρκεια της μακράς της διαδρομής στον χώρο, με κορυφαίο τον Χρυσό Σταυρό του Τάγματος της Ευποιίας, με τον οποίο τιμήθηκε το 2011 από τον τότε Πρόεδρο της Δημοκρατίας Κάρολο Παπούλια.

«Είναι απεριγράπτη χαρά. Αυτό το βραβείο οφείλεται πρώτα απ' όλα στον μεγάλο ποιητή Καρυωτάκη, ενώ είναι μια ακόμη ενθάρρυνση για την «Ομόνοια» (τον εκδοτικό της οίκο) που σε λίγο θα γιορτάσει 30 χρόνια λειτουργίας», έλεγε στο ΑΠΕ-ΜΠΕ, λίγη ώρα μετά την ανακοίνωση των βραβείων, η Λαζάρ, με έκδηλη τη συγκίνηση στη φωνή. «Είναι μεγάλη χαρά και για τη σπουδαία ποιήτρια, δοκιμιογράφο και μεταφράστρια Γκρέτε Τάρτλερ, η οποία έχει ιδιαίτερη αγάπη στον Καρυωτάκη», ανέφερε, επισημαίνοντας ότι ήταν μια δύσκολη μετάφραση, για την οποία απαιτήθηκε χρόνος και ιδιαίτερη φροντίδα και από τις δύο.

«Είναι η 20η διγλωσση έκδοση του έργου. Δεν είναι μόνο τα ποιήματα στα ρουμανικά και τα ελληνικά, είναι επίσης τα πεζά, ενώ υπάρχει και χρονολόγιο. Η Γκρέτε Τάρτλερ έχει γράψει και μια πολύ ωραία μελέτη, ένα δοκίμιο με τίτλο “Κώστας Καρυωτάκης- μια ξεχωριστή φωνή ανάμεσα στους άδοξους ποιητές των αιώνων”», εξήγησε η Έλενα Λαζάρ για τη βραβευθείσα έκδοση, η οποία περιλαμβάνει και μια επιλογή από μεταφράσεις του ίδιου του Καρυωτάκη από την παγκόσμια λογοτεχνία. «Έχουμε και μια εισαγωγή από τη Θάλεια Ιερωνυμάκη, η οποία ήταν αποσπασμένη καθηγήτρια στο Πανεπιστήμιο Βουκουρεστίου. Αγαπούσε και η ίδια πολύ τον Καρυωτάκη και μας ετοίμασε μια εισαγωγή με έμφαση στο

ταξίδι του ποιητή στη Ρουμανία καθώς και λεπτομερές χρονολόγιο για τη ζωή και τη θέση του στην ελληνική λογοτεχνία. Ο αναγνώστης έχει όλα όσα χρειάζονται για την καλύτερη γνωριμία με αυτό τον σπουδαίο ποιητή», πρόσθεσε η Λαζάρ, Πρέσβειρα του Ελληνισμού ήδη από το 2005.

Διακόσια βιβλία σε ένα «ταξίδι» 30 χρόνων στον χώρο των εκδόσεων

Σε λίγο καιρό ο εκδοτικός οίκος «Ομόνοια» συμπληρώνει 30 χρόνια ζωής και σ' αυτή τη μακρά πορεία «μετρά» 200 βιβλία, με τα 2/3 εξ αυτών να αφορούν σε μεταφράσεις ελληνικής και κυπριακής λογοτεχνίας και τα άλλα να είναι έργα σχετικά με την ιστορία του ελληνισμού της Ρουμανίας.

Οι Ρουμάνοι, κατά τη Λαζάρ, ταυτίζονται με την ελληνική λογοτεχνία. Άλλωστε, όπως επισημαίνει, «εδώ (στη Ρουμανία) “γεννήθηκαν” πολλά έργα ελληνικής λογοτεχνίας- από τον Μαυροκορδάτο και τα “Φιλοθέου Πάρεργα” ως τον Αθανάσιο Χριστόπουλο και τα Λυρικά του και πολλά άλλα».

Στόχος της Έλενας Λαζάρ είναι να κρατήσει αναμμένη τη «φλόγα» της αγάπης των Ρουμάνων για την ελληνική λογοτεχνία, γι' αυτό και δεν σταματάει στιγμή να μεταφράζει. «Μόλις τελείωσα και θα κυκλοφορήσει προς το φθινόπωρο, το μυθιστόρημα της Σοφίας Νικολαΐδου “Απόψε δεν έχουμε φίλους”. Επίσης έχω ετοιμάσει μια μονογραφία του καθηγητή Θεοδόση Πυλαρινού για τον Αντώνη Μυστακίδη (Μεσεμβρινό), ο οποίος ήταν ο πιο σπουδαίος μεταφραστής από τα ελληνικά στα ρουμανικά και από τα ρουμανικά προς τα ελληνικά. Επίσης έχω σε εξέλιξη ακόμη δύο διγλωσσες εκδόσεις, του Αντώνη Φωστιέρη και του Σπύρου Κοκκινάκη, και συνέχεια έρχονται νέες προτάσεις, γι αυτό και προσπαθούμε να ενθαρρύνουμε νέους μεταφραστές να κάνουν το ντεμπούτο τους εδώ».

Το πρώτο βιβλίο που μετέφρασε η Έλενα Λαζάρ ήταν η «Μενεξεδένια Πολιτεία» του Άγγελου Τερζάκη, ωστόσο δεν ήταν και το πρώτο που κυκλοφόρησε, αλλά κάποια δοκίμια του Πέτρου Χάρη. Από τις πρώτες μεταφράσεις έως σήμερα μεσολάβησαν άπειρες ώρες ενασχόλησης με την ελληνική λογοτεχνία και σχεδόν σε κάθε καρέκλα στο σπίτι της υπάρχει κι ένα βιβλίο έτοιμο να πάρει τον δρόμο προς το τυπογραφείο...

Μια ζωή αφιερωμένη στην ελληνική λογοτεχνία

Η Έλενα Λαζάρ γεννήθηκε το 1949 στο Στεφανέστι-Ιλφοβ, στη Ρουμανία. Αποφοίτησε (1972) από τη Σχολή Κλασικών Γλωσσών του Πανεπιστημίου του Βουκουρεστίου. Διετέλεσε επιμελήτρια-συντάκτρια σε δύο σημαντικούς κρατικούς εκδοτικούς οίκους (1972-1999). Ίδρυτικό μέλος και αντιπρόεδρος της Ρουμανικής Εταιρείας Νεοελληνικών Σπουδών, έχει διατελέσει αντιπρόεδρος του ρουμανικού τμήματος της Διεθνούς Εταιρείας «Φίλοι του Νίκου Καζαντζάκη» και μέλος της Ένωσης Ρουμάνων Λογοτεχνών. Από το 1991, είναι ιδιοκτήτρια και διευθύντρια του εκδοτικού οίκου «Ομόνοια» και συγγραφέας αρκετών έργων (Πανόραμα της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας-1987, δεύτερη έκδοση αναθεωρημένη και επαυξημένη-2001, Πανόραμα της Κυπριακής Λογοτεχνίας-1999, Αριστουργήματα της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας- 2003 και Νεοελληνική Λογοτεχνία στη Ρουμανία 1837-2005, κ.ά.) ενώ έχει δημοσιεύσει στο ρουμανικό φιλολογικό Τύπο δεκάδες άρθρα αφιερωμένα στα Ελληνικά Γράμματα.

Με πληροφορίες από ΑΠΕ-ΜΠΕ

Θεσσαλονίκη, Ελλάδα

Σοφία Παπαδοπούλου

Φωτογραφία: Αρχείου

Εστάλη στην ΟΔΥΣΣΕΙΑ, 4/6/2020 #ODUSSEIA #ODYSSEIA Εύα Παπαδάτου